

ApTI

Asociația pentru
Tehnologie și
Internet

Despre drepturi civile digitale

*O introducere în intersecția dintre drepturile omului și
Internet*

4 februarie 2016 – București

Bogdan Manolea

Am putea avea un Internet unde:

- Planul cincinal se voteaza in Conferinta anuala a ONU
- China, Franța, Rusia, SUA si Marea Britanie au drept de veto
- Intri doar cu buletinul
- Exista un CNA care stabileste cand se incalca legea
- Avem o securitate perfecta...

Dar ne place Internetul pentru ca

- Este descentralizat
- Este liber
- Este al nostru :-)
- Functioneaza
- Permite inovarea
- Permite implicarea in luare deciziilor – de la tehnic la politici

Internet si drepturi civile

- Libertatea de exprimare
- Protecția vieți private
- Acces la Internet pentru toți

Drepturile fundamentale sunt baza democrației noastre și cel mai important izvor de drept.

CEDO – Libertatea de exprimare

Articolul 10. Libertatea de exprimare

1. Orice persoana are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de **a primi** sau de **a comunica** informații ori idei fara amestecul autorităților publice și fara a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedica statele sa supuna societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

CEDO – Libertatea de exprimare (2)

2. Exercițarea acestor libertăți ce comporta îndatoriri și responsabilități **poate fi supusa unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevazute de lege**, care constituie masuri necesare, într-o societate democratica, pentru securitatea naționala, integritatea teritoriala sau siguranța publica, apararea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sanătății sau a moralei, protecția reputăției sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Activitati ilegale sau nu?

Ce protejam?

Libertatea de exprimare acopera nu numai “informatiile” sau “ideile” care sunt primite favorabil sau care sunt considerate inofensive sau indiferente, ci si **acelea care ofenseaza, socheaza sau îngrijoreaza statul sau un anumit segment al populatiei**. Acestea sunt cerintele pluralismului, tolerantei si spiritului deschis în absenta carora nu exista “societate democratica”.

(Curtea Europeana a Drepturilor Omului)

Libertate de exprimare si Internetul

- Limitari
 - Libertatea de a publica si a exprima opinii
 - Notice & Take Down
 - Privatizarea aplicarii legii
 - Blocare
 - Filtrare
- Obligatii pozitive
 - Neutralitatea Internetului
 - Acces la Internet

CEDO – Blocare - Cengiz and Others v. Turkey

- Blocarea YouTube in Turcia
- Încălcarea a art 10 (libertate de exprimare) – aplicanții (profesori in diverse Universități) au fost împiedicați să acceseze Youtube pentru o perioadă lungă de timp si , ca utilizatori activi, având în vedere circumstanțele cazului, au putut să considere în mod legitim că acel ordin a afectat dreptul lor de a primi și împărtăși informații și idei.

DNS: 8.8.8.8 kuşun ötsün
Alternatif: 8.8.4.4

CEDO – Delfi (2015)

- Delfi – portal estonian condamnat pentru comentariile utilizatorilor
- Nu a fost in incalcare a articolului 10, deciziile instantelor estoniene a fost o restrictie limitata si proportionala a libertatii de exprimare pentru ca:
- Comentariile a fost extreme si au fost postate ca reactie la un articol publicat de catre aplicant – un portal profesional si comercial de stiri;
- Pasii facuti de aplicanti pentru a scoate comentarii ofensive au fost insuficiente; si
- Amenda de 320 de euro nu este excesiva pentru aplicant

CEDO – caz Index.hu vs. Ungaria

- 2 Februarie 2016 - Un portal Internet de știri și o instituție de auto-reglementare nu sunt vinovate de comentariile deranjante ale utilizatorilor săi. De ce:
- Contextul și conținutul comentariilor (ofensive, vulgare – dar legale)
- Raspunderea autorilor comentariilor
- Pașii luați de editori (notice&takedown)
- Consecințele comentariilor (nedemonstrate, persoană juridică)

Curtea Europeana de Justiție (CEJ)

- Sabam vs Netlog si Scarlet vs. Sabam
- Instituirea unui sistem de filtrare a comunicatiilor electronice pentru a impiedica schimbul de fisiere care incalca drepturile de autor - Inexistenta unei obligatii generale de a supraveghea informatiile transmise

Viata privata - CEDO

- Art. 8 Dreptul la respectarea vieții private și de familie
 1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale
 - dreptul unei persoane de a trăi după cum dorește, la adăpost de priviri indiscrete (viața privată personală – comportament și anonimitate)
 - dreptul unei persoane de a-și dezvolta relațiile cu semenii săi (viața privată socială)

Drepturi civile digitale (2)

- Dreptul la viața privată, date personale, anonimitate
 - Supraveghere generalizată (surveillance)
 - Pastrarea datelor de trafic (data retention)
 - Inregistrarea cartelelor pre-pay și WiFi
 - CCTV
 - Incalcarea principiilor protecției datelor cu caracter personal
 - Colectări sau utilizări excesive și/sau abuzive
 - SPAM (www.abuse.ro)
 - Phorm
 - DPI – Deep Packet Inspection
 - Securitatea protecției datelor personale & Notificări ale încălcării acestora

CEJ

- Digital Rights Ireland vs Irlanda
- Prin impunerea păstrării acestor date și permițând accesul autorităților naționale competente, **directiva reprezintă o imixtiune deosebit de gravă în drepturile cetățenilor**
- În plus, faptul că păstrarea și utilizarea ulterioară a datelor sunt efectuate fără ca abonatul sau utilizatorul înregistrat să fie informat **poate da persoanelor vizate sentimentul că viața lor privată este obiectul unei supravegheri constante.**
- Deși se poate considera că păstrarea datelor impusă de directivă este aptă să realizeze obiectivul urmărit de aceasta, **ingerința amplă și deosebit de gravă în drepturile fundamentale în cauză nu este suficient delimitată pentru a garanta că ingerința respectivă se limitează efectiv la strictul necesar.**

CEJ

- Schrems vs Data protection commissioner
- Trebuie să se considere că o reglementare care le permite autorităților publice **accesul în mod generalizat la conținutul comunicărilor electronice aduce atingere substanței dreptului fundamental la respectarea vieții private.**
- Curtea arată că **o reglementare care nu prevede nicio posibilitate pentru justițiabil de a exercita căi legale pentru a avea acces la date cu caracter personal care îl privesc sau de a obține rectificarea sau ștergerea unor astfel de date aduce atingere substanței dreptului fundamental la o protecție jurisdicțională efectivă**

CEDO - Sakharov

- Încălcarea a articolului 8 (dreptul la viață privată)
- Dispozițiile legale pentru interceptarea comunicațiilor **nu au suficiente garanții adecvate** împotriva arbitrarului și **riscului de abuz inerent unui sistem de supraveghere secreta** în special în Rusia unde poliția are acces direct – prin mijloace tehnice - la toate comunicațiile de telefonie mobilă
- În particular, Instanța a considerat că există limitări în următoarele aspecte:
 - Circumstanțele în care autoritățile publice din Rusia pot avea acces la aceste măsuri
 - Durata
 - Procedurile pentru autorizarea interceptării, dar și pentru păstrarea și distrugerea datelor
 - Supravegherea interceptării
 - Ineficiența remediilor

CEDO – Szabo vs Ungaria

- Încălcarea articolului 8.
- Legislația pentru combaterea terorismului **nu are suficiente elemente care să prevină abuzurile. În special scopul măsurilor ar putea include aproape orice persoană din Ungaria**, cu ajutorul noilor tehnologii permițând guvernului să intercepteze un număr mare de date foarte ușor chiar și de la persoane dincolo de cercul inițial al interceptării.
- Mai mult, stabilirea acestor măsuri poate fi în întregime în cadrul puterii executive, **fără vreo verificare dacă interceptarea comunicațiilor ar fi strict necesară** și fără vreo măsură eficientă de rezolvare a abuzurilor, cu atât mai puțin oferirea unor măsuri juridice de apel.

De ce?

- Pentru ca sunt libertățile noastre ca cetățeni
- Pentru că ele pot fi limitate in mod nejustificat de legi propuse aiurea
- Pentru că a ajunge cu o lege la CEDO sau CEJ ia 7-8 ani de zile până când “problema este rezolvata”
- Internetul de astazi are infrastructura optimă pentru a promova libertățile
- Depinde doar de noi ce facem cu ea...

ApTI

Asociația pentru
Tehnologie și
Internet

Mulțumesc.

Întrebări?